

захищати права в Інтернеті. Проте він ще не прийнятий. Стягнення штрафних санкцій – наразі один з дієвих механізмів протидії порушенню інформаційних прав і свобод в США.

Якщо має місце навмисне і зловмисне привласнення, суд може винести рішення про стягнення збитків з відповідача в порядку покарання (штрафних санкцій) у сумі, яка не перевищує подвійного розміру відшкодування (до 500 тис доларів або до 5 млн. доларів, якщо відповідачем є організація). Якщо злочин навмисний і відбувається в інтересах іноземної держави, то максимальний термін ув'язнення може скласти 15 років, а штраф – 10 млн доларів. Однак покарання за інформаційні злочини в різних штатах відрізняються. У виключччих випадках замість відшкодування збитків може запроваджуватись примусовий продаж ліцензій або відрахування від прибутку як відшкодування збитків [3, с. 200].

Отже, розглядаючи практику зарубіжних країн в захисті авторських прав в мережі Інтернет, можна дійти висновку, що вибираючи подальший шлях розвитку для українського законодавства в цій сфері, необхідно бути обережними при виборі варіантів. Оскільки говорячи про Інтернет необхідно враховувати не лише його постійний розвиток та прогрес, а також менталітет нашого народу та національні особливості. Адже те, що добре та дієво для одних, не завжди дієво та позитивно для інших.

Так, можливо прогресивним кроком для України було б розроблення власного законодавства в сфері захисту авторських прав в Мережі Інтернет, враховуючи лише дійсні досягнення країн світу, а не врахування «показових» норм законів цих країн.

Список використаної літератури:

1. Проскурня К. П. Захист авторського права в Мережі Інтернет / К. П. Проскурня // Молодіжний Науковий Вісник УАБС НБУ. – 2012р.
2. Захарова М. Защита индустрии культуры в цифровую эпоху: Французский опыт [Электронный ресурс] / Милана Захарова, Мария Семина // Частный корреспондент. 5 мая 2012 года. – Режим доступа: http://www.chaskor.ru/article/zashchita_industrii_kultury_v_tsifrovuyu_epochu_27967. –Назва з екрану.
3. Про питання захисту авторських прав в Інтернеті : Постанова Вищого Арбітражного суду від 05.06.2000 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua. – Назва з екрану.

Гусь Алина Владимировна

аспирант 2-го года обучения ИЭПИ НАН Украины, г. Днепр

Научный руководитель:

Булатов Е.В.,

к.ю.н., доцент, доцент кафедры хозяйственного права ДонГУУ

ОБЪЕКТЫ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ СОБСТВЕННОСТИ В СТРУКТУРЕ НЕМАТЕРИАЛЬНЫХ АКТИВОВ

Понятие интеллектуальной собственности и нематериальных активов для экономики Украины является достаточно новым, ограниченным в использовании, а поэтому мало изученным. Поэтому среди ученых возникает ряд противоречий относительно структуры нематериальных активов и места в ней объектов интеллектуальной собственности.

Целью данной статьи является определение соотношения таких категорий как «нематериальный актив» и «объекты интеллектуальной собственности».

С одной стороны эти две категории уравниваются, опираясь на представление о том, что главным источником-носителем нематериального актива является человек специалист в своей отрасли и его усилия по созданию такого актива [1, с. 262].

Западный экономист Е. Брукинг [2] рассматривает предприятие как сумму материальных активов и интеллектуального капитала, причем под интеллектуальным капиталом он понимает: рыночные активы, интеллектуальную собственность, человеческие активы, инфраструктурные активы.

О.М. Шуляк утверждает, что интеллектуальная собственность является нематериальным активом [3, с. 285], так как под ней понимают не результат интеллектуальной деятельности человека как таковой, а право на него, которое нельзя почувствовать на ощупь.

О.В. Щур и Т.В. Алексеенко отмечают, что критерии признания объектов нематериальными активами характеризуют их как обобщенное понятие результатов творческой деятельности и средств индивидуализации юридического лица, как форма права, которая приносит собственнику доход, размер которого зависит от объема этих прав [4, с. 171].

Кроме того Закон Украины «О налогообложении прибыли предприятий» [5] (утратил силу), определял нематериальные активы как «объекты интеллектуальной, в том числе промышленной собственности, а также другие аналогичные права, признанные в порядке, установленном соответствующим законодательством, объектом права собственности налогоплательщика».

С другой – объекты интеллектуальной собственности выступают одной из составляющих нематериальных активов. Р. Каплан среди разновидностей нематериальных активов выделяет нематериальные активы, связанные с искусством и нематериальные активы, связанные с техническими и прикладными науками, инновацией и техническим прогрессом [6]. Следует заметить, что данный перечень, за исключением рационализаторских предложений и географических наименований, соответствует перечню объектов интеллектуальной собственности, закрепленному в Гражданском кодексе Украины [7].

Положение (стандарт) бухгалтерского учета 8 «Нематериальные активы» [8] (П(С)БУ 8) рассматривает нематериальные активы как исключительные вещные права, права интеллектуальной собственности и иные права, которые отвечают ряду критерий: идентификация, отсутствие материальной формы, немонетарность, возможность использования более 1 года.

Подобную точку зрения разделяет и Налоговый кодекс Украины в ст. 14.1.120. [9] нематериальные активы – это право собственности на результаты интеллектуальной деятельности, в том числе промышленной собственности, а также другие аналогичные права, признанные объектом права собственности (интеллектуальной собственности), право пользования имуществом и имущественными правами налогоплательщика в установленном законодательством порядке, в том числе приобретенные в установленном законодательством порядке права пользования природными ресурсами.

Таким образом, проведенное исследование позволяет утверждать, что нематериальные активы как составляющая часть имущества субъектов хозяйствования обладает сложной и многоуровневой структурой, одним из элементов которой являются объекты интеллектуальной собственности. Существующая полемика по данному поводу свидетельствует лишь об одном – на сегодняшний день в Украине несовершенство нормативно-правовой базы в сфере интеллектуальной собственности, вызывает очень много вопросов и множество проблем, связанных с признанием и отражением в учете объектов прав интеллектуальной собственности.

Список использованной литературы:

1. Кожемякина Т.В., Матукова Д.Г. Нематеріальні активи підприємства-експортера як чинник підвищення конкурентоспроможності на світовому ринку // Економіка Криму. – 2010. – № 1 – С. 260-264.
2. Брукинг Э. Интеллектуальный капитал. – СПб.: Изд-во «Питер», 2001. – 288 с.
3. Шуляк О.М. Ідентифікація та визнання об'єктів інтелектуальної власності // Комунальне господарство міст. Серія "Економічні науки". - 2011. - № 100. – С. 284-289.

4. О.В. Щур, Т.В. Олексієнко. Визнання та ідентифікація нематеріальних активів // Економіка і регіон. Науковий вісник Полтавського національного технічного університету ім. Ю. Кондратюка. – 2010. - № 1. – С. 170-173
5. Закон України від 28 грудня 1994 року в редакції Закону України від 22 травня 1997 року «Про оподаткування прибутку підприємств» // Відомості Верховної Ради України. – 1997. - № 27. – Ст. 181.
6. Каплан Р. Организация ориентирования / пер с англ. / Р. Каплан, Д. Нортон. – Москва: ЗАО «Олимп-бизнес», 2003. – 416 с.
7. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 // Відомості Верховної Ради України. – 2003. - № 40-44. - Ст. 356.
8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 18 жовтня 1999 року № 242 // Офіційний вісник України. – 1999. - № 44. – С. 229.
9. Налоговый кодекс Украины от 02 декабря 2010 года // Ведомости Верховной Рады Украины. – 2011. – № 13-17. – Ст. 112.